

13.10.2015

Dezbateri

Evoluții Recente în cadrul Uniunii Europene

(Institutul European din România, Sala de Conferințe)

- SINTEZĂ EVENIMENT -

În data de 13 octombrie 2015, Institutul European din România, în parteneriat cu Școala Națională de Studii Politice Și Administrative, a organizat dezbateri cu titlul "**Evoluții Recente în cadrul Uniunii Europene**". Evenimentul l-a avut ca invitat principal pe domnul Simon Hix, profesor de științe politice în cadrul London School of Economics and Political Science și membru al Academiei Britanice. Doamna **Alina Bârgăoanu**, Prof. Dr., Prorector Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Președintele Consiliului de Administrație al Institutului European din România, și dna. **Gabriela Drăgan**, Prof. Dr., Director General al Institutului European din România, s-au alăturat, de asemenea, dezbaterii.

Remarcile introductive i-au aparținut dnei. **Gabriela Drăgan**, care a afirmat ca principalul subiect al evenimentului vizează referendumul din 2017, prin care se va decide dacă Regatul Unit va mai face parte sau nu din Uniunea Europeană. În acest cadru, domnia sa a recunoscut faptul că vor exista consecințe serioase pentru întreaga Uniune Europeană, deoarece este posibil ca, în cazul în care Regatul Unit creează un precedent, și alte state membre să exploreze această opțiune.

Dna. **Alina Bârgăoanu** a făcut o scurtă prezentare a profesorului Hix, care a primit titlul de *Doctor Honoris Causa* de la Școala Națională de Studii Politice și Administrative. Subliniind renumele datorat lucrărilor sale academice, dna. Bârgăoanu a atras atenția publicului asupra a două dintre cărțile publicate de Simon Hix. *The Political System of the European Union* a fost prima dată publicată în 1999, autorul vorbind despre UE ca fiind un sistem politic, promovând astfel o idee inovativă pentru acel moment. Cea de-a doua - *What's Wrong with the European Union and How to Fix It* - a apărut într-un moment de criză (2008) și a subliniat noile probleme pe care Uniunea Europeană le avea la acel moment și cu care se confruntă chiar și astăzi.

Dat fiind că principala intervenție a dezbaterii a aparținut dlui. **Simon Hix**, domnia sa a vorbit despre dilema britanică și și-a structurat prezentarea pe 4 secțiuni: contextul relației UE-UK și identitatea britanică; prezentul și viitorul Uniunii Europene; agenda politică europeană a liderilor britanici; opinia publică referitoare la referendum. Referindu-se la primul subiect, profesorul Hix a descris poporul britanic ca fiind în speță european, dar a menționat faptul că atunci când sunt întrebați de care țară se simt cel mai apropiați, răspunsurile lor vor plasa Statele Unite, Australia, Noua Zeelandă în top și mai apoi vor fi făcute unele referințe la țări precum Germania, Franța sau Danemarca. În acest sens, el a menționat discursul lui Winston Churchill, ținut la Zurich, unde a lăudat ideea Statelor Unite ale Europei, dar nu considera că Regatul Unit ar trebui să facă parte dintr-o asemenea construcție. Trecând la economia britanică, a spus că aceasta se bazează pe comerț, servicii și industrii creative. În acest context, marile companii ar prefera să rămână în UE (industria de automobile și industria bancară sunt dependente de economia europeană), în timp ce industria fondurilor hedge (speculative) ar dori ca Regatul Unit să părăsească Uniunea Europeană.

În a doua parte a discursului, dl. **Hix** a afirmat că pentru a răspunde la criza din zona euro, UE a construit un nou mecanism de stabilitate macro-economică, din care Marea Britanie nu face parte (după cum nu face parte nici din zona Schengen). În acest context, David Cameron a promis organizarea unui referendum, iar proiectul de lege va ajunge în curând în Parlament. Având în vedere că există întotdeauna o criză a migrației în luna septembrie, există posibilitatea de a organiza referendumul până la sfârșitul lunii mai a anului 2016, alt argument pentru această dată fiind faptul că în 2017 vor avea loc alegeri parlamentare și prezidențiale importante în unele state membre.

În legătură cu cea de-a treia secțiune – agenda politică europeană a liderilor britanici, domnul **Hix** a vorbit despre 4 puncte principale: nevoia unei suveranități extinse (practic, fără control central de la Bruxelles), protecție pentru serviciile financiare, acces restricționat pentru migranții care doresc să vină în Marea Britanie și reforma agendei pieței unice. Deoarece este puțin probabil să obțină aceste schimbări (directiva privind libera circulație, de exemplu, nu poate fi de nerespectat pentru o singură țară), este clar că posibilitatea de a ajunge la un acord favorabil pentru Regatul Unit nu va fi una semnificativă.

Referitor la ultima parte a discursului său – referendumul în opinia publică și modul în care este înțeles de către cetățeni, profesorul Hix a spus că procentajul în favoarea campaniei "Leave" este cu 5% mai mare decât al celor în favoarea campaniei "Remain", în ciuda faptului că, în urmă cu câteva săptămâni, situația era opusă. Totuși, 20% din cetățeni nu au luat încă o decizie în privința subiectului. În ceea ce privește liderii politici, Jeremy Corbyn (liderul Partidului Laburist) pare să aibă păreri schimbătoare în privința votului. În schimb, dacă Partidul Laburist va promova o campanie puternică în favoarea rămânerii în UE, votanții din clasa de mijloc din diferite părți ale Regatului Unit, în mod tradițional votați laburiști, ar putea decide să voteze în favoarea campaniei "Leave", sprijinind în acest fel partide eurosceptice precum UKIP. O explicație pentru un astfel de comportament ar putea fi legată de faptul că mulți dintre alegătorii din clasa de mijloc nutresc gânduri anti-migranți. Desigur, acest lucru nu este surprinzător, având în vedere faptul că în Regatul Unit a existat o creștere semnificativă a populației imigrante în ultimii ani. Un exemplu relevant este Londra, unde doar 45% din cetățeni sunt britanici originari, așadar nu este irațional ca și cetățenii cu venituri mici să fie, de asemenea, în favoarea părăsirii Uniunii Europene.

În privința concluziilor, invitatul a afirmat că Marea Britanie va supraviețui în afara UE, dar problema se află în consecințele pe care această acțiune le va crea pentru restul Uniunii Europene. Există deja discuții informale în Danemarca în legătură cu o posibilă ieșire din UE, dacă Regatul Unit este pe cale să voteze pentru o astfel de decizie.

În sesiunea de Întrebări și Răspunsuri, profesorul **Hix** a primit întrebări în legătură cu subiecte precum: argumente în favoarea rămânerii în UE; noul lider al Partidului Laburist; strânsa legătură dintre unele state ale UE și Rusia; posibile schimbări ce ar trebui luate în considerare în cazul unei reforme UE; viitorul Balcanilor de Vest; atitudinea naționaliștilor scoțieni față de referendum; Parteneriatul Transatlantic pentru Comerț și Investiții și o Europă cu două viteze.

Răspunsurile date au scos în evidență următoarele idei:

- Câteva argumente în favoarea rămânerii sunt: riscurile existente într-o economie foarte globalizată, care pot afecta chiar și economia britanică; este în interesul Marii Britanii ca UE să rămână puternică; Statele Unite ale Americii nu își doresc ca Regatul Unit să părăsească Uniunea Europeană;
- Regatul Unit nu urmărește să facă parte dintr-un continent care se apropie tot mai mult de Rusia;
- Jeremy Corbyn a câștigat alegerile pentru președinția Partidului Laburist deoarece toți potențialii candidați nu au dorit să preia puterea în acest moment complicat;
- Adevărata provocare pentru Uniunea Europeană va fi elaborarea unei noi structuri care să permită o uniune economică și monetară mai aprofundată;
- Piața unică tinde să fie suprasaturată de către industria manufacturieră, unde principalii actori sunt cei germani;
- Există voci în Scoția care spun că Regatului Unit i-ar fi mai bine în UE, deoarece altfel, o Scoție care ar părăsi Marea Britanie ar trebui ulterior să aplice pentru statutul de membru;
- De la bun început, Marea Britanie nu a fost dedicată integrării politice deoarece britanicii nu au înțeles, în fapt, de ce o uniune politică mai puternică este necesară;
- Negocierile legate de Parteneriatul Transatlantic pentru Comerț și Investiții nu se vor finaliza înainte de referendum, iar cei care sprijină campania "Leave" susțin că ar fi mai bine pentru Marea Britanie să aibă un acord direct cu Statele Unite sau cu alte state;
- Euro a fost un proiect foarte periculos deoarece te forțează să te gândești pe cine vrei în zona euro și pe cine în afară;
- Trebuie să ne gândim la o descentralizare radicală în ceea ce privește modalitatea de funcționare a Uniunii Europene.

Dezbateri a fost încheiată de către dna. **Gabriela Drăgan**, care a spus că România este în favoarea rămânerii Marii Britanii în Uniunea Europeană, adăugând că nu trebuie uitat faptul că Uniunea Europeană se referă la susținerea valorilor UE, împărtășirea responsabilităților comune, precum și a solidarității, atunci când este necesar.

*Sinteză realizată de Eliza Vaș
Biroul de Studii și Analize, IER*